

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofjask.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Tužen glas slovenskega kmeta.

Iz Babinec pri Ljutomeru dobili smo dopis, katerega pa postavimo na to odlično mesto, ker nam močno pojasnuje in potrjuje resnico zadnjega vvodnega članka: „zakaj je tako trda za denar!“ Želeti bi bilo, da sestavek berejo zlasti naši slovenski poslanci ali tisti, ki se hočejo letos pri kmetih za poslanstvo pri volitvah za deželni zbor oglasiti. Res sicer je, da razve blagega Hermana in dr. Radaja nobeden sedanjih slovenskih poslancev ni naročnik „Slov. Gosp.“ Ali popolnem vendar ne morejo prezirati tega, kar se objavlja v glavnem glasilu slovenskih kmetov in njihovih duhovnikov na Štajerskem. Vsaj pri prihodnjih volitvah bodo volileci od kandidatov brez dvombe marsikaj tirjali, kar so brali v „Slov. Gosp.“

„Nam se bolj ko ne na kmetih slabo godi, ker ne moremo od nobene strani nikakega denarja dobiti in zato trpimo veliko uboštvo. Platiti se mora v sedanjem življenju vsaki den, naj se hoče ali nehoče, pa se mora. Kupčija stoji pri miru; nikdo ne more nič prodati, čeravno kaj ima. Za vino nam nikdo nič ne obeta, akoravno še se najde starega in novega, z zrnjem in živino je ravno tako, le kaki domači krčmar, mesar in pek še kaj kupi, pa še to pod pol cene. Ker se vsake reči preveč iz tujih dežel privaža, zato se pri nas kupčija nič ne giblje. To pa je znano vsakemu človeku, da kmet ne živi, in denarja ne dobi od nobene druge reči za davek in za druge potrebe, kakor iz poljedelstva, vinoreje in živinoreje. Kar ima kmet za prodati, je „fal“, kar pa kupi, je silno drago. Naši trgovci menda preveč za druge dežele skrbijo, da se le denar od nas spravljajo. Zraven tega pa še imamo prevelike naloge k davku. Kam bomo prišli, ako se nam bo nadalje tako godilo? Menda nas želijo spokupiti in ob vsi lastnino spraviti tisti mogotci, ki sedaj vse veljati hočejo in iz mest in trgov na kmeta tiščijo? Res jako strašno nam je potrebno, da si naročamo časopisov, da iz njih poizvemo, pri čem da smo, posebno pa da si varujemo trdno versko prepričanje

in zaupanje v Boga in ohranimo krščanske šege med seboj, zraven pa še se pri vseh političnih in drugih rečeh naučimo obnašati, kakor nam je kot Slovincem, kristijanom in kmetom neobhodno potrebno. Najvažnejši nam so: „Slov. Gospodar“, „Slovenec“, „Novice“ in za otroke „Vrtec“. Ali kaj pomaga, če pa ni denarja. Dobro bi bilo, ako bi se osnovalo več „bralnih društev“ in se več gospodarjev zbralo in se pogovorilo za kakov časopis, ktereга bi vsi skupno plačevali in prebirali. Prav dobro bi bilo, ako bi se osnovale kmetske zbornice, v kterih bi si lahko kmetje svoje pravice zagovarjali.

Pred kakimi 20 leti je bilo slabo; ali tako brž vendarle ne, kakor je sedaj. Imeli smo zmirom voznje, da smo vozili vino, zrnje in kaj druga na razne kraje, mesta in trge in si prislužili kakov denar, da smo leži izbrenoli dolgove od sebe. Zdaj pa, ker se je železničina proga od Pragerškega kraj Ormuža na Ogersko naredila, se vozi vse po železnici. Zraven pa si ljudstvo tako glave beli, kako je to? V prejšnjih letih, kedar je bilo kaj slišati o kaki vojski, je bila vsaka reč draga, sedaj pa je vse brez cene. Pri nekaterih drugih rečeh smo si tudi lahko kaki krajcar pribrani n. pr. okrajne ceste smo imeli razdeljene, da njih je moral vsaki posestnik navoziti sam in je tudi rad storil. Zdaj pa moramo k davku plačevati, da le ubogi kmet s krvavimi žuli zasluženi denar da iz rok in ob tistem času, v kterem bi lahko ceste navozil, doma pri peči sedi in si premišljuje dolgove, ktere ima na strašnih dokladah. Še več takih reči smo prej brezplačno opravljali pa jih ne bom našteval. Nadalje vse želi in želi povzdigo kmetskega stanu in za napredek ali žalibože kako? Ako mladi mož in žena prevzemeta posestvo, nevesta, kde imajo dolgovi začetek in kde konec. Kako bode takrat se trudil in učil umnega poljedelstva, ker mu povsod manjka denarja? Kde je tedaj naš zlati, rajski čas? —

Pri naš imamo večjidel vse volitve za občinske župane dokončane in kolikor je se volilo, je zvečina vse dobro. Voljeni so taki možje, ki njim je

in jim bo mar za pravo versko, cesarsko in narodno. Saj je tega tudi treba. Brž ko ne prišle bodo volitve tudi za deželne poslance; takrat pazimo, da zmaga povsod naša reč in da nas ne bodo dobili kaki nemško-liberalni gospodje v pest. Saj imamo lepo število takih mož, kateri bodo za nas skrbeli in že skrbijo.

Cerkvene zadeve.

Naš milostljivi gospod knezoškof bodo letos zakrament sv. birme delivali v dekanijah starotržkej, velikonedeljskej, zavraškej, v mariborskej na desnem dravskem pobrezju — izvzemši predmestno faro sv. Magdalene v Mariboru — in naposled v Hočah. Birmovanje se bo v Hočah in pri farah mariborske dekanije na desnem dravskem pobrezju vršilo v drugej polovici meseca maja, v starotržkej dekaniji pa pozneje. Posamesni dnevi se bodo natančno še v pravem času naznanili!

Prekrasen kelih iz zlata bodo katoliški Poljaci v Gališkem in Ruskem stanujoče letos poklonili sv. Očetu kot dar in znamenje svojega veselja in čestitanja ob priliki 50letnice škofovanja Pija IX. Kelih bo izdelan iz čistega zlata in bo okinčan z 11 podobami poljsko-slovanskih mučnikov, svetnikov in svetnic. Teh imena so: Vojteh, Stanislav, Jozafat, Andrej Bobola — ti držijo papeževo krono in ključe sv. Petra — Jažek, Janez Ranty, Kasimir in Stanislav Kostka in naposled 3 svetnice: Kunigunda, Salomeja in Bronislava, ki drže podobno Matere božje Čenstohovske.

Pridna novina na Bavarskem „Bairisches Vaterland“ in jeni urednik sta te dni čakala izredno veselje. Denarji, katere je vrli mož za sv. Očeta nabiral, so dosegli znatno svoto 50.000 mark ali 25.000 fl. Toliko je storil majhen list in jegovi bralci na Bavarskem!

Govoriti prepovedali so usmiljenim sestram v bolenišnici v Brüsselnu na Belgijskem. Frajmavrerji ne trpé, da bi bolenik iz ust pobožnih strežnic zaslišal kako sveto, krščansko besedo. Neko sestro so celó kaznili, ker je bolenika poškrpila z blagoslovljeno vodo. Sedaj naj taji kdo, če zamore, da frajmaurerji niso besni antikristi!

Prisega je sveta reč, to vemo vsi verni in podučeni katoličani jasno in določno; živega Boga nebes in zemlje postavljamo za pričo resničnosti svojih obljub. Na Pruskem je sedaj 3 leta, kar tamošnja vlada tirja sledečo prisego od vsakega novega škofa: Jaz prisegnem pred vsemogočnim in vsevedočim Bogom in na sv. evangelje, da bodem državnim postavam vestno pokoren“. Na sebi to ni spodtekljivo; vsaki katoličan namreč že zanaprej pričakuje, da državne postave ne bodo ničesar tirjale, česar škof nebi storiti smel. Ali take pruske postave niso, ampak one so nalašč nasnovane in dane, da se po njih sv. katoliška vera zatira in pokonča, one postavljajo prav za

pruskega kralja za papeža, njegove ministre pa za kardinale. Tem privoliti ne more noben škof in zato trpijo preganjanje. Nečejo Prusom lutrovcem izdati Kristusa, nečejo sami pomagati sv. Cerkve razdirati, zato so ali v ječah zaprti ali iz dežele izgnani!

Kršćanska ljubezen. Stareji bralci „Slov. Gospodarja“ se morebiti še spominjajo, kako grdo so predlanskim graški liberalci španjskega kraljeviča Don-Alfonza — sorodnika našega svitelega cesarja — in jegovo ženo v stolni cerkvi napadali in naposled so morali vojaki liberalne smeti pomesti. Lani na sv. večer je Don-Alfonzo, ki redno v Gradcu stanuje, ukazal svojim služebnikom več vozov naložiti z živežem in obleko, v najubožniše ulice peljati in vse med stradajoče siromake in nage reveže razdeliti. Sijajn dokaz prave krščanske ljubezni, ki hudo z dobrim povrača! Liberalci ne delajo tako, ampak za uboge rajši — tombolo igrajo ali hodijo v teatre zijat in plesat in le če tukaj kak krajcar ostane pri vstopnini, ga dajo revežem vrči!

Gospodarske stvari.

Špargel (*Asparagus officinalis*.)

II. Te jame ostanejo do jeseui odprte in se potem za pol črevlja z gnojem izpolnijo, ki se spomladi za dva paleca na debelo z prstjo prekrije. Grebeni, ki jib izkopana prst med jamami nareja, se čez leto z razno zelenjavo obsadé in tako tudi v tem času v korist spravijo. Drugo leto se zopet gnoja v jame nanosi, ki se zopet z prstjo prekrije in tako leto na leto, dokler je vsa špargelnova greda popolnoma vzravnana, kar se večidel po drugem ali tretjem letu zgodi. Drugi posajajo sadike v luknje in mnogo tesneje. Vendar je ta način zasajanja mnogo manj primeren in priporočanja vreden. Namesto sadik se more jeseni tudi samo seme v jednaki vsaksebnosti, kakor sadike, zlasti če teh zmanjkuje, potikati. Tudi ta način zasajanja priporočajo. Vendar se pa tako zasajen špargel pred četrtim letom ne sme rezati, sicer špargelnovi koreni slabi in malo trpežni postanejo. Seje se pa tako, da se 4—6 zrn v jame jeseni potegnjene in črevelj globoke položé in za palec debelo z prstjo pokrijejo. Spomladi seme požene in poleti se lepo in močno okorenini. Ako na jednom mestu več sadik skupaj izraste, je treba slabejše izpuliti in le jedno ali k večjemu dve močnejših pustiti. Tudi je dobro zlasti v malih vrtilih, ker se špargelnove korenine močno v zemlji razrašćajo, špargel v razne grede med drugo zelenjavo posajati. Tako se korenine dobro obrastejo in močne postanejo. Da se špargelnove grede vzdržijo in da prav debela stebila prirastejo, jih je treba vsako jesen z kratkim gnojem pokriti, ki se potem prav rauo spomladi podkoplje. Podkopavati se pa sme le prav plitvo, da se špargel-